

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAADSCOMMISSIE
BESTUUR, GEHOUDEN OP 4 OKTOBER 2007 OM 17.00 UUR IN DE FABRICIUSZAAL
VAN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Aanwezige leden en plaatsvervangende leden: de heer W.A. Catsman (CDA, vanaf 19.15 uur), de heer P.G.M. Elbers (SP), de heer M.L. Hagen (VVD), mevrouw H. Koper (PvdA), de heer P.J. Krop (Axielijst), de heer L.J. Mulder (GroenLinks), de heer dr. C.J. Pen (CDA), de heer F.H. Reeskamp (D66), de heer P. Schouten (Partij Spaarnestad), de heer T.J. Vreugdenhil (CU/SGP).

Mede aanwezig: mevrouw D. Eikelenboom (voorzitter), burgemeester Schneiders, wethouder Van Velzen, de heer F. Schippers (directie HDK), mevrouw I. van der Zande (directie HDK), de heer Schampers (directeur Frans Hals Museum), mevrouw I. van Tienhoven (secretaris).

Verslag: mevrouw M. Veldt (Notuleerservice Nederland).

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering. Ze meldt dat de heer Kaatee zich heeft afgemeld.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er zijn geen sprekers.

3. Vaststellen agenda

De **voorzitter** concludeert dat de antwoorden op de vragen ex artikel 38 RvO van CDA en D66 over prostitutie en mensenhandel behandeld worden bij de rondvraag. Alle agendapunten worden behandeld.

4. Concept-verslag van de commissie Bestuur van 13 september 2007

Pagina 3, alinea 11: “informatiebijeenkomst over dienstverlening” wordt vervangen door “informatiebijeenkomst over de reorganisatie met de nadruk op dienstverlening”.
Pagina 9, alinea 1: “mevrouw Pen” wordt vervangen door “mevrouw Koper”.

Met deze wijzigingen wordt het verslag vastgesteld.

5. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

De heer Vreugdenhil en de heer Pen hebben een rondvraag.

Er zijn geen mededelingen.

6. Gemeenschappelijke regelingen: gemeenschappelijke controle? Rapportage en nota aangeboden door de Rekenkamercommissie

De heer **De Ridder** presenteert het rapport over de gemeenschappelijke regelingen. Dit is uitgevoerd door de Rekenkamercommissies van Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort en Haarlemmerlieden. Het rapport is later gekomen dan gepland, omdat de onderzoekscommissie geen gezamenlijke criteria had om de gemeenschappelijke regelingen aan te toetsen. Omdat de meningen over de aanbevelingen verschillen, zijn er verschillende scenario's gepresenteerd. De Rekenkamercommissie wil de commissie Bestuur vragen om politiek richting te geven aan de bevindingen, op basis waarvan de Rekenkamercommissie een raadsvoorstel kan maken.

De heer **Hagen** waardeert het dat het rapport een harde onderbouwing geeft aan de intuïtieve argumenten die de afgelopen jaren zijn gegeven over gemeenschappelijke regelingen. Hij stelt een gezamenlijke behandeling met (de equivalenten van) de commissies Bestuur in de regio voor, omdat veranderingen in gemeenschappelijke regelingen door iedereen moeten worden gedragen.

De heer **Pen** betwijfelt of dit is te organiseren. Hij wil de bal in de hoek van de bestuurders van de gemeenschappelijke regelingen leggen.

De heer **Elbers** is ervoor om de discussie over verantwoording binnen de eigen gemeente te voeren, omdat de politieke verhoudingen in de verschillende gemeenteraden niet hetzelfde zijn. Voor de heer Elbers is de ideale situatie dat het college en de raad allebei vertegenwoordigd zijn in de gemeenschappelijke regelingen. Desgevraagd leggen de raadsleden verantwoording af aan hun collega-raadsleden.

De heer **Hagen** is het daar niet mee eens. De raad kan een wethouder die zich misdraagt, wegsturen. Dit kan niet bij een mederaadslid.

De heer **Mulder** antwoordt dat het rapport spreekt over een terugroepfunctie, dus het is wel mogelijk om raadsleden verantwoording af te laten leggen.

De heer **Elbers** vindt het een groot probleem dat de raad weinig invloed kan uitoefenen op grote regelingen zoals HDK en Spaarnelanden, omdat er geen raadsleden in vertegenwoordigd zijn.

De heer **Reeskamp** is geen voorstander van raadsleden in gemeenschappelijke regelingen. Hij denkt dat raadsleden die niet in een gemeenschappelijke regeling zitten ervan uitgaan dat het goed gaat met een regeling als de vertegenwoordigende raadsleden niet zeggen dat het niet zo is. Dit is een risico.

De heer **Elbers** denkt dat een wethouder alleen ter verantwoording kan worden geroepen als raadsleden de gemeenteraad kunnen informeren over wat er in een gemeenschappelijke regeling gebeurt.

De heer **Mulder** denkt dat een aantal problemen inherent is aan het bestuur op afstand van gemeenschappelijke regelingen. Een van de oplossingen die bij Paswerk genoemd wordt, is het kiezen van een andere bestuursvorm. Hij pleit ervoor om dit ook voor andere gemeenschappelijke regelingen te doen.

De heer **Elbers** zegt dat er veel grotere verantwoordelijkheden liggen bij de gemeentes sinds organisaties zoals Paswerk onder de Wmo vallen. Juist nu moeten de raden hierbij betrokken zijn. Hij denkt dat de raad onderscheid moet maken tussen gemeenschappelijke regelingen met een belangrijke sociale functie en gemeenschappelijke regelingen met een meer technische functie.

De heer **Hagen** vindt dat de oplossing van de heer Mulder voorbijgaat aan het onderzoek van de Rekenkamercommissie dat oplossingen aanbiedt voor de bestaande frustraties.

Mevrouw **Koper** stelt voor met de regiogemeentes te kijken naar de afzonderlijke gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast staat de discussie over de uitgangspunten voor nieuwe gemeenschappelijke regelingen. De commissie Bestuur en de raad moeten ook het begrotingsproces van de gemeenschappelijke regelingen inpassen in hun jaarplanning om problemen als bij de jaarrekening van de HDK te voorkomen.

De heer **Vreugdenhil** wil met de Haarlemse raad van gedachten wisselen over politieke onderwerpen voordat de gemeente probeert tot consensus te komen met andere gemeentes. Hij steunt het idee om de ogen open te houden voor de voordelen van andere rechtsvormen, zoals de toekomstige maatschappelijke onderneming. Ook zouden gemeenteraden een raad van toezicht kunnen kiezen.

De heer **Pen** is het met de heer Vreugdenhil eens dat eerst binnen de gemeente Haarlem duidelijkheid moet zijn over de politieke lijn. Hij is benieuwd naar de reactie van de bestuurders van gemeenschappelijke regelingen op dit rapport. De stadsregio Amsterdam geeft bijvoorbeeld goede adviezen en informatie aan gemeenteraden en ambtelijke juridische ondersteuning voor gemeenteraadsleden. Hierdoor kunnen de raadsleden beter controlerende vragen stellen.

Voordat er een protocol opgesteld wordt, moet er volgens de heer **Hagen** principieel gediscussieerd worden over onderwerpen als raadsleden in het bestuur van een gemeenschappelijke regeling.

De heer **De Ridder** is het hiermee eens. De belangrijkste vraag is of de gemeenteraad politiek betrokken wil zijn bij een onderwerp. Als er raadsleden in een bestuur zitten, kan dit bijvoorbeeld leiden tot minder betrokkenheid en verwarring bij de andere raadsleden over de vraag of zij zich nog met het onderwerp moeten bezighouden.

De heer **Mulder** vindt niet dat raadsleden thuishoren in een algemeen bestuur. Een positief effect van minder raadscontrole is dat het bestuur zelfstandig kan opereren en daar zijn de gemeenschappelijke regelingen uiteindelijk voor opgericht. De verminderde betrokkenheid van andere raadsleden is inherent aan de regeling. Als de raad meer invloed wil in het bestuur, leidt dit tot problemen met de andere gemeentes. Een zelfstandig bestuur kan hier beter mee omgaan. De heer Mulder wil ook kijken naar andere bestuursvormen dan gemeenschappelijke regelingen.

Mevrouw **Koper** sluit zich aan bij de heer Elbers. Ze vindt net als de heer Elbers dat het van het onderwerp afhangt hoeveel politieke invloed de raad moet hebben.

De heer **De Ridder** constateert dat iedereen het met de laatste opmerking eens is. Hij denkt dat de belangrijker vraag is hoe deze politieke betrokkenheid georganiseerd wordt.

De heer **Hagen** heeft principiële bezwaren tegen raadsleden in een bestuur. In de gemeenteraad krijgt het college opdracht op basis van de stemverhoudingen in de raad, maar in besturen nemen individuele raadsleden regelmatig de vrijheid om dingen te doen en te zeggen die niet de stemverhouding van de raad volgen.

De heer **Elbers** stelt voor om het rapport van het IOOV te betrekken bij deze discussie.

Mevrouw **Koper** wil dat deze discussie afgerond is voordat de gemeente instemt met de veranderingen in de gemeenschappelijke regeling van de HDK.

De heer **Pen** zou voor de discussie graag een overzicht krijgen van de voor- en nadelen van alternatieven voor de gemeenschappelijke regeling.

De heer **Vreugdenhil** wil zich ook kunnen bezinnen op alternatieven zoals de maatschappelijke onderneming.

De heer **De Ridder** stelt voor dat de Rekenkamercommissie op basis van deze discussie en het commentaar van de besturen een aantal discussiepunten opstelt naar aanleiding waarvan de raad kan discussiëren over de uitgangspunten van het protocol. Daarnaast zal de Rekenkamercommissie naar aanleiding van aanbeveling 2 een raadsvoorstel doen over de huidige procedures. Het was niet de bedoeling dat er op basis van dit rapport over andere bestuurlijke vormen gesproken zou worden, maar de heer De Ridder is bereid om te bekijken hoeveel tijd dit kost. Hij presenteert zo mogelijk volgende week een planning aan de commissie.

De **voorzitter** raadt hem aan de hulp van B en W in te roepen bij het inventariseren van de alternatieven.

7. Beantwoording art. 38 RvO-vragen van D66 inzake de stedenband Haarlem-Mutare

De **voorzitter** wijst erop dat de commissie in november 2007 een notitie behandelt over stedenbanden in het algemeen. Ze vraagt de commissie om de discussie tijdens deze vergadering beperkt te houden.

Mevrouw **Van Zetten** zegt dat de stedenband Haarlem-Mutare niet los gezien kan worden van de continu verslechterende politieke situatie in Zimbabwe. De stedenband is populair, maar is inmiddels vernauwd tot een culturele en sportieve uitwisseling. Minister Koenders vindt juist dat in samenzweringen met Zimbabwe politieke aspecten aan de orde moeten komen. Mevrouw Van Zetten vindt dat het ook de taak van de stedenband is om de bevolking van Haarlem op de hoogte te brengen van de akelige kanten van het regime in Zimbabwe. Ze gooit de knuppel in het hoenderhok en vraagt de commissie wat zij vindt van het belang van de mensenrechten in Zimbabwe.

De heer **Mulder** gooit de knuppel terug, omdat deze discussie al vaker gevoerd is.

Mevrouw **Koper** wijst erop dat minister Koenders ook zegt dat de Raad van Europa unaniem besloten heeft dat steun aan de bevolking van Zimbabwe doorgezet moet worden. Zij vindt dat de stedenband hieronder valt.

De heer **Krop** sluit zich aan bij het uitgangspunt dat steun aan de bevolking door moet blijven gaan. Het moet wel duidelijk zijn dat Haarlem het regime van Mugabe verwerpt. De heer Krop vraagt of dit te realiseren is.

De heer **Elbers** herinnert zich dat de gemeente de officiële relaties enkele jaren geleden bevroren heeft. Hij sluit zich aan bij de oppositie in Zimbabwe, die prijs stelt op humanitaire projecten buiten de formele contacten om.

De heer **Hagen** zegt dat de VVD-fractie nog steeds kritisch is over de stedenband en hier bij de begrotingsbehandeling misschien op terug zal komen.

De heer **Pen** houdt vast aan de motie van het CDA waarin staat dat de stedenbanden in hun geheel besproken zullen worden.

De heer **Vreugdenhil** vindt dat de hulp aan de bevolking door moet gaan. Hij verwacht veel van de Afrikaanse inspanningen om Mugabe te laten verdwijnen.

De heer **Schouten** heeft zich erover laten informeren dat Mutare ver ligt van de brandhaarden in Zimbabwe en Mugabe geen politieke munt slaat uit de stedenband.

De heer **Schneiders** geeft aan dat er in B&W gesproken is over de stedenband Mutare. Er komt snel een notitie naar de commissie Bestuur toe.

8. Voortgang ontwikkeling HDK door de heer F. Schippers (directeur HDK/brandweer) en mevrouw I. van der Zande (directeur HDK/GGD)

De heer **Schippers** en mevrouw **Van der Zande** presenteren een aantal slides over de voortgang van de territoriale congruentie en het overdragen van de ambulancedienst aan HDK. De SLIDES moeten toegevoegd worden aan de notulen, maar zijn nu nog niet digitaal beschikbaar.

De heer **Hagen** vraagt hoe de vrijwilligers van de brandweer denken over het congruentieproces en vraagt of een brandweerman de juiste persoon is voor het voorzitterschap van de veiligheidsregio.

De heer **Schippers** antwoordt dat er een klankbordgroep van vrijwilligers is die het proces kritisch volgt. Bovendien hebben alle commandanten de opdracht om contact te houden met hun vrijwilligers

en zijn zij vertegenwoordigd in de ondernemingsraad. De heer Schippers bezoekt op dit moment alle korpsen om uitleg te geven over de congruentie en de vrijwilligers staan er positief tegenover.

Mevrouw **Van der Zande** voegt toe dat het vertrouwen heeft gegeven dat alle brandweerlieden tegelijkertijd overgestapt zijn naar de regionale dienst.

De heer **Schippers** zegt dat de directie van HDK een collegiale directie is van politie, GGD en brandweer. Er is alleen een bestuurlijke baas: de voorzitter van de HDK, burgemeester Schneiders.

De heer **Reeskamp** vraagt waarom de HDK-directie geen mandaat heeft gekregen om contracten te sluiten. Hij vraagt hoe de HDK staat in de discussie over raadsleden in het bestuur van gemeenschappelijke regelingen en wanneer de raad nader geïnformeerd wordt over de financiële gevolgen van de congruentie.

Burgemeester **Schneiders** antwoordt dat besloten is om de directie geen mandaat te geven voor het sluiten van contracten met de gemeentes, omdat de directie daarmee in een moeilijke positie terecht kan komen. Het bestuur heeft besloten dat de directie concept-overeenkomsten maakt en het bestuur met de gemeentes onderhandelt over de uiteindelijke overeenkomst. Het Rijk heeft besloten dat de veiligheidsregio's een apart lichaam worden dat gebaseerd wordt op de gemeenschappelijke regeling. Deze wet bepaalt dat het bestuur is samengesteld uit burgemeesters. Het Rijk heeft altijd gezegd dat het alle kosten voor de congruentie betaalt en daar houdt de HDK de minister aan. Voor Haarlem zal het dus een budgettair neutrale operatie worden. De minister heeft geld uitgetrokken om de rampenbestrijding binnen twee jaar op orde te krijgen. De gemeentes moeten wel hun achterstallig onderhoud betalen.

Mevrouw **Koper** vraagt of alle korpsen deze achterstanden zelf kunnen wegwerken en hoe de HDK omgaat met de salarisverschillen tussen de korpsen van Haarlem en Haarlemmermeer en de afwikkeling van FLO.

Burgemeester **Schneiders** antwoordt dat de gemeentes de achterstanden in principe zelf wegwerken. Als zij het laten doen door de regio, moeten ze er wel voor betalen.

De heer **Schippers** voegt toe dat er met name achterstallig onderhoud is bij gemeentelijke processen. HDK werkt aan een oplossing voor het salarisverschil tussen de korpsen en zal daarover achteraf verantwoording afleggen. Voor FLO wordt op dit moment de juiste berekeningsmethode in kaart gebracht. De gemeentes zijn zelf verantwoordelijk voor de financiering van hun medewerkers.

Mevrouw **Van der Zande** voegt toe dat de gezamenlijk publieke diensten een rechtzaak voeren om ervoor te zorgen dat de kosten van FLO worden opgenomen in de ritprijs. Tot die tijd blijven de kosten voor de gemeente waar de mensen in dienst waren.

De heer **Pen** vraagt of de risicobeheersing voor gevaarlijke bedrijven up-to-date is en hoe op dit punt de samenwerking is met de Zaanstreek en Waterland.

De heer **Schippers** antwoordt dat de regio's continu samenwerken. De risicobedrijven zijn goed in kaart gebracht. Er moet wel gewerkt worden aan het op orde brengen van de informatievoorziening.

De heer **Elbers** vraagt of de GGD-diensten goed toegankelijk blijven voor de burgers.

Mevrouw **Van der Zande** antwoordt dat de decentrale posten blijven bestaan.

9. Principebesluit verzelfstandiging Frans Hals Museum

De heer **Schampers** (directeur Frans Hals Museum) denkt dat de kansen voor het verzelfstandigde museum groot zijn. Hij verwacht dat bedrijven, particulieren en fondsen eerder geneigd zijn om het

museum financieel te ondersteunen als het geen gemeentelijke instelling meer is. De verzelfstandiging zal waarschijnlijk ook leiden tot meer ondernemingslust voor uitbreiding van de collectie, tentoonstellingen en publicaties. Het grootste knelpunt is de huidige concurrentie tussen musea in Nederland. Musea richten zich steeds meer op de vrijetijdsindustrie dan op hun taakopdracht. Het Frans Hals Museum zal hierin een positie moeten kiezen om overeind te blijven.

Mevrouw **Koper** wil weten waarom gekozen is voor een B3-stichting. De PvdA-fractie is niet blij met deze constructie. Ze vraagt of de lening aan het museum is opgenomen in de begroting en of er nog voldoende ruimte is in het potje voor verzelfstandigingen. Ze vraagt hoe realistisch het is dat de frictiekosten leiden tot inverdieneffecten en hoe groot de consequenties van de kostprijsdekkende huur zullen zijn.

De heer **Pen** hoopt dat de wethouder kan bevestigingen dat het gaat om een budgettair neutrale oplossing. Hij constateert dat er geen relatie wordt gelegd met het programma Vestiging, terwijl dit veel op kan leveren. Hij vraagt of er in de prestatieafspraken aandacht besteed wordt aan een goede samenwerking met andere culturele instellingen.

De heer **Elbers** vraagt welke relatie de gemeente en het museum na de verzelfstandiging onderhouden en welke garantie de gemeente krijgt dat haar collectie en gebouwen goed beheerd worden, met name als het slecht gaat bij het museum.

De heer **Hagen** is ook benieuwd naar de relatie tussen de gemeente en het museum. Hij vraagt of de gemeente alleen subsidieverstrekker wordt. De notitie is erg bondig over de inverdieneffecten. De heer Hagen vraagt of de wethouder hier dieper op in kan gaan.

De heer **Schampers** legt uit dat gekozen is voor een B3-stichting, omdat op deze manier de huidige medewerkers hun pensioenrechten bij het ABP behouden. De nieuwe medewerkers zullen waarschijnlijk onder een andere cao vallen en worden daarom niet ondergebracht bij de B3-stichting.

Wethouder **Van Velzen** meldt dat de lening van 2,5 miljoen euro en de frictiekosten zijn opgenomen in de begroting. Voor de begrotingsbehandeling zal hij de commissie laten weten hoe de frictiekosten en het potje voor verzelfstandigingen zijn opgebouwd. Er is voor gekozen om eerder geplande bezuinigingen uit te voeren, maar geen nieuwe bezuinigingen op te leggen. De kosten van het gebouw zitten verstoppt in de begroting van Vastgoed en er worden op dit moment geen reserveringen gemaakt voor het groot onderhoud ervan. Analoog aan de cultuurpodia zal de gemeente vanaf nu de kostprijsdekkende huur opnemen in de begroting en verrekenen met de subsidie. Waarschijnlijk verbetert dit het onderhoud. De gemeente en het museum sluiten een prestatieovereenkomst waarin een aantal voorwaarden wordt opgenomen over de activiteiten en de collectie. Op deze manier houdt de gemeente enige grip op het beleid van het museum. De gemeente stelt jaarlijks 90.000 euro beschikbaar voor uitbreiding van de collectie. Dit is volstrekt onvoldoende en het museum gaat dus op jacht naar externe financiers. De samenwerking tussen de culturele instellingen van Haarlem krijgt op dit moment vorm in Haarlem Cultuur 2008.

De heer **Schampers** antwoordt dat de collectie eigendom van de gemeente blijft. Ook aanwinsten die verworven worden met extern geld worden eigendom van de gemeente. Externe financiers hebben hier naar de ervaring van de heer Schampers geen probleem mee, omdat zij weten dat de gemeente op dit gebied het meest ter zake kundig is.

De **voorzitter** concludeert dat de wethouder voor de begrotingsbehandeling een overzicht geeft van de frictiekosten en het potje voor verzelfstandigingen. Ze vraagt de commissie hoe zij het voorstel wil behandelen tijdens de raadsvergadering.

Mevrouw **Koper** wil de constructie met de B3-stichting bespreken met haar fractie.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel tijdens de volgende raadsvergadering wordt geagendeerd als hamerstuk met stemverklaring.

10. Rondvraag

De antwoorden op de vragen ex artikel 38 RvO van het CDA en D66 worden tijdens de commissievergadering behandeld van 1 november 2007. De overige rondvragen worden schriftelijk ingediend.

11. Agenda komende commissievergadering(en) en actielijst

De agenda en actielijst zijn niet aan de orde gekomen.

12. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 19.50 uur.